

โปสเตอร์ผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนสำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

นางพิมสุรางค์ นามบุตร

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนสำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

ประวัติผู้นำเสนอ

นางพิมสุรางค์ นามบุตร อายุ 50 ปี

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

061-154-5464

Pimmie77777@gmail.com

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
17 ถนนวิจิตรสุการ ตำบลมุกดาหาร
อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 49000

การศึกษา

- 2557 ปริญญาโท ศษ.ม การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2540 ปริญญาตรี คบ. การศึกษาปฐมวัยสถาบันราชภัฏสกลนคร

ผลงานทางวิชาการ

- * การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนสำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

วิเคราะห์บริบทและศักยภาพ

- 1.1 สสำรวจศักยภาพของครูและนักเรียน
- 1.2 รวบรวมทบทวนทางภูมิปัญญาทรัพยากรชุมชน

ออกแบบการจัดการเรียนรู้

- 2.1 ครูวางแผนจัดการเรียนรู้
- 2.2 ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- 2.3 กำหนดสมรรถนะนักเรียนเป้าหมาย

พัฒนาศักยภาพครู

- 3.1 อบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)
- 3.2 สาธิตการจัดการเรียนรู้
- 3.3 ฝึกออกแบบแผน/กิจกรรม/สื่อการเรียนรู้

ดำเนินการจัดการเรียนรู้

- 4.1 ครูจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการแนะแนวอาชีพ
- 4.2 ดำเนินโครงงาน/ผลิตภัณฑ์จริง
- 4.3 ใช้ชุมชนเป็นฐานและเครือข่ายร่วมเรียนรู้

นิเทศ ติดตาม และสะท้อนผล

- 5.1 นิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision)
- 5.2 ครูสะท้อนผลหลังการสอน
- 5.3 นักเรียนสะท้อนผลผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์จริง

ประเมินผลและขยายผล

- 6.1 ประเมินจากผลลัพธ์และผลิตภัณฑ์
- 6.2 จัดแสดง OSOP Showcase
- 6.3 สังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ ของนักเรียนสำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

มุกดาหาร

Mukdahan Primary Educational Service Area Office

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning: PjBL) ร่วมกับกิจกรรมแนะแนวอาชีพในรูปแบบโครงงานอิงชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกอาชีพจริง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มีการลงมือทำจริง และสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วย Portfolio และ Self-Reflection
4. เพื่อให้ครูได้รับการนิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision) ที่ใช้การสะท้อนคิด เน้นการร่วมคิดร่วมพัฒนา

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. แนะนำอาชีพ (Career Guidance) สร้างแรงบันดาลใจ โดยให้นักเรียนสำรวจ ศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และบริบทท้องถิ่น เพื่อด้อยอดสู่การเลือกอาชีพที่เหมาะสม
- 2 การออกแบบโครงงาน ผลิตภัณฑ์ ครูและนักเรียน ร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ใช้ได้จริง เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชน
3. ลงมือทำ (Hands-on Practice) ดำเนินการผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการจริงในบริบทโรงเรียน ชุมชน
4. สะท้อนคิดและประเมิน (Reflection & Assessment) ประเมินสมรรถนะผ่านแฟ้มสะสมงานแบบสังเกต และการนำเสนอผลงาน

กระบวนการพัฒนาครู

พัฒนาครูผ่านกระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม

1. วิเคราะห์ศักยภาพครู สำรวจปัญหา โอกาสและความต้องการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. วางแผนร่วมกับครู ร่วมออกแบบแผนการสอน โครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning: PjBL) ร่วมกับการแนะแนวอาชีพ (Career Guidance)
3. อบรมเชิงปฏิบัติการ ฝึกครูจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ โครงงานและการประเมินแบบแฟ้มสะสมงาน
4. นิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision) ครูได้รับการโค้ชรายบุคคล/กลุ่ม โดยศึกษานิเทศก์หรือเพื่อนครู
5. สังเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) นำผลงานครูมานำเสนอ สรุปบทเรียนร่วมกับภาคีเครือข่าย

นางพิมพ์สุภาวดี นามบุตร
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สพ.มุกดาหาร สร้างเด็กฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ มีความสุข

การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ
ของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาของรูปแบบ

จังหวัดมุกดาหารตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมีศักยภาพในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจสู่อินโดจีน อย่างไรก็ตาม ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของจังหวัด โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งยังคงประสบปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขาดแคลนครู และทรัพยากรจำกัด

ข้อมูลจากการนิเทศติดตามสะท้อนว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่มีเป้าหมายในชีวิต และขาดทักษะพื้นฐานด้านอาชีพ ขณะเดียวกันครูยังขาดแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริงของชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จึงมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อเป้าหมาย "เรียนเพื่อมีงานทำ" โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning) ผสานกับการแนะแนวอาชีพ (Career Guidance) และการนิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส

รูปแบบนี้เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ลงมือทำโครงงานอาชีพจริงที่เชื่อมโยงกับความสนใจ ความถนัด และบริบทชุมชน โดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และโค้ช ส่วนการนิเทศจะใช้กระบวนการสะท้อนคิดและพัฒนาาร่วมกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างยั่งยืน แนวคิดในการพัฒนารูปแบบนี้อ้างอิงจากทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Dewey (1938) และ Kolb (1984) ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ประกอบกับแนวคิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบของ Fullan (2016) ที่ให้ความสำคัญกับบริบทโรงเรียนและบทบาทของครูเป็นหลัก การพัฒนารูปแบบนี้ยังเชื่อมโยงกับโครงการ “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งอาชีพ หนึ่งผลิตภัณฑ์” (One School One Occupation One Product: OSOP) ซึ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะอาชีพและสามารถสร้างรายได้จริงจากผลงาน ทั้งในช่วงปิดภาคเรียนหรือระหว่างเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ

การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน รูปแบบนี้จึงมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างสมดุล และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพจริงในอนาคต นอกจากนี้ การนิเทศแบบมีส่วนร่วมจะช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการสะท้อนคิด ร่วมวางแผน และติดตามผลร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ เพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คู่มือนี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูในโรงเรียนขยายโอกาส ให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และตอบโจทย์การมีงานทำอย่างแท้จริง

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ (Model Development) เป็นกระบวนการที่เป็นระบบและมีขั้นตอนในการออกแบบ สร้างสรรค์ และปรับปรุงแนวทาง วิธีการ หรือโครงสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ส่งเสริมพฤติกรรม หรือบรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการในบริบทที่เฉพาะเจาะจง การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการหลักทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมถึงการผ่านกระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมและการประเมินผลอย่างรอบด้านก่อนนำไปประยุกต์ใช้จริง ทศทัศน์ บุญตา (2565) ได้กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบว่าเป็นการวิจัยและพัฒนาทางสังคมศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมหรือรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาทางการศึกษา โดยเน้นย้ำถึงกระบวนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ และการประเมินผลเพื่อปรับปรุงให้รูปแบบมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ปิยพงษ์ สุวรรณรัตน์ (2565) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบที่ต้องการความยืดหยุ่นและการปรับตัวตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นการทำงานร่วมกันและการสะท้อนคิดเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการและแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้รูปแบบสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างทันท่วงที กิตติศักดิ์ สังฆะกาโล (2564) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบ โดยเสนอว่าการมีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การปรึกษาหารือ ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการประเมินผล จะช่วยให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีความเหมาะสมกับการใช้งานจริง และได้รับการยอมรับจากผู้ใช้งาน ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนของรูปแบบในระยะยาว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Instructional Model) สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Instructional Model) คือกรอบแนวคิดหรือแนวทางที่เป็นระบบ ซึ่งครูหรือผู้สอนนำมาใช้ในการออกแบบและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รูปแบบการจัดการเรียนรู้มักประกอบด้วย ขั้นตอน วิธีการ เทคนิค และการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกัน เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย (Objective) 2) เนื้อหา (Content) 3) วิธีการจัดการเรียนรู้ (Instructional Methods) 4) สื่อและนวัตกรรม (Media and Innovation) และ 5) การวัดและประเมินผล (Assessment and Evaluation) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเน้นการพัฒนาสมรรถนะ (Competency-Based Education) และทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต พัทรี ชัยสิทธิ์ และคณะ (2561) ได้เสนอว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีการเรียนรู้กับการปฏิบัติจริงในห้องเรียน โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กัญจน์ นาคามดี และ วันชัย ริจิรวนิช (2560) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความยืดหยุ่น โดยเฉพาะในบริบทของการจัดการศึกษาแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามลักษณะของเนื้อหา ระยะเวลา และความต้องการของผู้เรียน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision)

สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วม (Participatory Supervision) เป็นแนวทางการนิเทศที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และชุมชนการเรียนรู้ เพื่อร่วมกันวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน กระบวนการนี้ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบเพื่อนร่วมงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการร่วมรับผิดชอบต่อคุณภาพของผู้เรียน องค์ประกอบสำคัญของการนิเทศแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การวางแผนร่วมกัน (Collaborative Planning) 2) การสังเกตและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Feedback) 3) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflective Practice) และ 4) การติดตามและประเมินผลเพื่อการพัฒนา (Development-Oriented Evaluation) สุวิมล ร่องวานิช (2561) ได้เน้นย้ำว่าการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครู โดยส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในฐานะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแบบร่วมมือกันในชุมชนวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่วนพัชรินทร์ พงษ์พานิช และคณะ (2566) ได้กล่าวถึงการนิเทศแบบมีส่วนร่วมว่าช่วยลดอำนาจนิยมในระบบการนิเทศ และเสริมสร้างความไว้วางใจในระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูและผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาโรงเรียนด้วยตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการนิเทศแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน โดยสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน และการรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา (Collaborative Partnerships for Development) สรุปได้ว่าภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา (Collaborative Partnerships for Development) หมายถึง การรวมตัวของบุคคล กลุ่มองค์กร หรือหน่วยงานจากหลากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม หรือชุมชน ที่มีเป้าหมายร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือ การแบ่งปันทรัพยากร ความรู้ และบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละภาคี เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนที่เหนือกว่าการทำงานเพียงลำพัง องค์ประกอบสำคัญของภาคีเครือข่าย ได้แก่ 1) เป้าหมายร่วม (Shared Goals) 2) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective Communication) 3) การบริหารจัดการความร่วมมือ (Collaborative Management) 4) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากร (Knowledge and Resource Sharing) และ 5) การติดตามและประเมินผลความร่วมมือ (Monitoring and Evaluation) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในภาพรวม ทวีวัฒน์ รื่นรวย (2565) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นย้ำว่าความสำเร็จของเครือข่ายขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ภาวะผู้นำ กระบวนการจัดการ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าความร่วมมือและความไว้วางใจของทุกฝ่ายเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนเครือข่ายให้บรรลุเป้าหมาย

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียน (Student Professional Competency) สรุปได้ว่า สมรรถนะวิชาชีพของนักเรียน (Student Professional Competency) หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของโลกการทำงานที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แนวคิดนี้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต องค์ประกอบของสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการวางแผนและลงมือปฏิบัติงาน 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา 3) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) ความรับผิดชอบและคุณธรรมในการทำงาน และ 5) การพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้เน้นย้ำว่าการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรวมถึงสมรรถนะทางอาชีพ เพื่อรองรับโลกการทำงานที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พัชรีย์ ชัยสิทธิ์ และคณะ (2561) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) และเชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินสมรรถนะจากพฤติกรรมจริง และผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงเป็นเกณฑ์หลักในการสะท้อนสมรรถนะของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) ที่เน้นการวัดผลจากความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ปฏิบัติได้จริง

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning: PjBL) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning: PjBL) คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินโครงงานที่มีความหมายต่อชีวิตหรือชุมชน โดยบูรณาการความรู้ ทักษะ และการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ผลงานในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการเรียนรู้ด้วยตนเอง องค์ประกอบของ PjBL ได้แก่ 1) คำถามหรือปัญหาสำคัญ (Driving Question) 2) การวางแผนและการจัดการโครงงาน 3) การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล 4) การสร้างผลงานหรือสิ่งประดิษฐ์ และ 5) การนำเสนอผลงานและสะท้อนผลการเรียนรู้ พรชัย อินทร์ฉาย (2565) ได้เสนอว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานช่วยพัฒนาทักษะชีวิตและส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์ผลงานและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นิทยา อัดแฮ (2565) ได้ชี้ว่า PjBL เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน ศรีสุภา วรศรี (2565) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานส่งเสริมการทำงานร่วมกันและทักษะการคิดขั้นสูงผ่านกระบวนการวางแผนและดำเนินโครงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมและการคิดวิเคราะห์

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ (Career Guidance) สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ (Career Guidance) คือ กระบวนการช่วยเหลือและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถตระหนักรู้เข้าใจตนเอง และรู้จักโลกของอาชีพ เพื่อให้สามารถเลือกแนวทางการศึกษาหรือประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของตนเอง การแนะแนวอาชีพมีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเข้าสู่โลกของการทำงานอย่างมั่นใจและมีทิศทาง องค์ประกอบของการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ 1) การรู้จักตนเอง (Self-understanding) 2) การรู้จักโลกของอาชีพ (Career Awareness) 3) การวางแผนอาชีพ (Career Planning) 4) การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ (Life and Career Skills) และ 5) การให้คำปรึกษาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2559) ได้เน้นย้ำว่าการแนะแนวอาชีพควรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและสามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคต วณัญญา แก้วแก้วปาน (2565) ได้กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพควรส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สำรวจความต้องการของตนเองเกี่ยวกับอาชีพที่ใฝ่ฝัน และรู้จักเข้าใจคุณค่าต่ออาชีพสุจริต ซึ่งช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัดหรือความสนใจของตนเองได้อย่างชัดเจน กัญญา วงษา (2565) ได้เสนอว่า การแนะแนวอาชีพควรบูรณาการเข้ากับหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงและพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การกำกับอารมณ์ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกอาชีพ

3. ประโยชน์ของรูปแบบ

3.1 สำหรับโรงเรียน

3.1.1 เกิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management)

3.1.2 มีภาคีเครือข่ายสนับสนุนอย่างเป็นระบบ เช่น ชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานภายนอก

3.1.3 เกิดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในระดับสถานศึกษา

3.2 สำหรับครู

3.2.1 ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านระบบนิเทศแบบโค้ชชิ่ง (Coaching Supervision)

3.2.2 มีบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และโค้ชไม่ใช่เพียงผู้สอน

3.2.3 สร้างเครือข่ายวิชาชีพครูและ PLC (Professional Learning Community)

3.3 สำหรับนักเรียน

3.3.1 พัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนและลงมือปฏิบัติงาน 2) การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 4) ความรับผิดชอบในการทำงาน

- 3.3.2 เรียนรู้จากการลงมือทำจริงในโครงการ (Project-based Learning)
- 3.3.3 สะท้อนตนเองผ่านแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และการประเมินตนเอง
- 3.3.4 มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในอาชีพที่ชัดเจน

ส่วนที่ 2
สาระสำคัญของรูปแบบ

ภาพที่ 1 การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
ผู้วิจัย	นางพิมพ์สุภาวดี นามบุตร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ปีพ.ศ. ที่ทำวิจัย	2565-2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2 สร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3 ทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 4 เพื่อประเมินรูปแบบและเผยแพร่ขยายผลรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กระบวนการวิจัยและพัฒนาแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การวิจัย (Research: R₁ ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่มีอยู่จริงและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพที่คาดหวัง สภาพที่มีอยู่จริง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁ สร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ยกร่างรูปแบบและสร้างคู่มือการใช้รูปแบบ ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ขั้นที่ 2 ตรวจสอบร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ระยะที่ 3 การวิจัย (Research: R₂ ทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาผลการเสริมความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้สอน จำนวน 43 คน ขั้นที่ 2 ศึกษาผลการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมาย ครูผู้สอน จำนวน 43 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 346 คนระยะที่ 4 การพัฒนา (Development: D₂ ประเมินรูปแบบ เผยแพร่และขยายผลรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ประเมินรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้วยวิธีการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ขั้นที่ 2

เผยแพร่และขยายผลรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่คาดหวังของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะ ด้านทักษะ และมีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรู้ สภาพปัจจุบันของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะ ด้านทักษะ และด้านความรู้ และผลการประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs index: PNImociifieJ ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 0.47 ซึ่งเป็นด้านบวก นั้นแสดงว่า สภาพปัจจุบัน มีน้อยกว่าสภาพที่คาดหวัง โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพปัจจุบันไปสู่สภาพที่คาดหวังมีค่าเท่ากับ 0.47 หรือร้อยละ 47 ถือว่ามีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีดัชนีความต้องการจำเป็นเกิน 0.30 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ทุกด้าน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะ ด้านทักษะ และด้านความรู้ เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่าทุกด้านมีดัชนีความต้องการจำเป็นเกิน 0.30 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกด้านจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาโดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูง 4 ลำดับแรกได้แก่ ลำดับที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 8 สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 15 มีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ลำดับที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 14 มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ลำดับที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 5 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ตัวชี้วัดที่ 6 สามารถวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ตัวชี้วัดที่ 11 สามารถวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน

2. รูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนา องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหาในการพัฒนา องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการพัฒนา และ องค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล โดยที่ขอบข่ายการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1 ด้านความรู้ 5 ตัวชี้วัด 30 ตัวบ่งชี้ 2 ด้านทักษะ 7 ตัวชี้วัด 33 ตัวบ่งชี้ และ 3 ด้านคุณลักษณะ 3 ตัวชี้วัด 17 ตัวบ่งชี้ ในส่วนของกระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดมี 4 ช่วงระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 สร้างความตระหนักรู้ในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ระยะที่ 2 เสริมความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน ระยะที่ 3 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในชั้น

เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และระยะที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน สำหรับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า

3.1 ครูที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70

3.2 ครูที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70

3.3 ครูที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบมีคุณลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 ครูที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบมีการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการทำงาน ทำ หนึ่งโรงเรียน หนึ่งอาชีพ หนึ่งผลิตภัณฑ์ (ONE SCHOOL ONE OCCUPATION ONE PRODUCT) คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครู โดยรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) และด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) มีการเผยแพร่และขยายผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางวิชาชีพ รวม 10 รายการ